

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený Mgr. Martinem Keřtem, advokátem se sídlem Sladkovského 2059, Pardubice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 8. 10. 2014, č. j. 52 Ad 8/2013 - 150,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Martinu Keřtovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3146 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh dosavadního řízení

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“). Uvedeným rozsudkem krajský soud zamítl žalobu směřující proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 3. 2013, č. j. X, kterým žalovaná zamítla námitky stěžovatele a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 9. 2010, č. j. X (dále též „rozhodnutí I. stupně“), jímž Česká správa sociálního zabezpečení dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v rozhodném znění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), zamítla žádost stěžovatele o invalidní důchod, neboť stěžovatel v rozhodném období od 31. 12. 1999 do

1. 1. 2010 získal pouze 1 rok a 233 dnů pojištění. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu přitom podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Sokolov ze dne 10. 8. 2010 poklesla pracovní schopnost stěžovatele o 45 % a stěžovatel je od 1. 1. 2010 invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, přičemž jde o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.

V rámci řízení o námitkách bylo novým posudkem o invaliditě vypracovaným Českou správou sociálního zabezpečení dne 19. 6. 2012 zjištěno, že se u stěžovatele jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění. Do 31. 12. 1999 nebyl stěžovatel plně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění platném do 31. 12. 2009, nebyl ani částečně invalidní dle § 44 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, ve znění platném do 31. 12. 1999. Pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedosahoval hodnoty ani 33 %, rovněž se nejednalo o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 584/1995 Sb.“), umožňující soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek, ani se nejednalo o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb. značně ztěžující obecné životní podmínky. Od 1. 1. 2010 do 7. 3. 2010 nebyl stěžovatel invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 30 %. Žalovaná dospěla k závěru, že od 8. 3. 2010 je stěžovatel invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, přičemž se jedná o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) citovaného zákona, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele poklesla jeho pracovní schopnost o 45 %.

Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že dle posudku České správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 6. 2012 došlo u stěžovatele ke vzniku invalidity dne 8. 3. 2010, tj. ve věku 28 let stěžovatele. K tomuto dni však stěžovatel získal pouze 1 rok a 321 dnů doby pojištění. Žalovaná proto zdůraznila, že důvodem zamítnutí žádosti o invalidní důchod stěžovatele není jeho zdravotní stav, ale chybějící doba pojištění, kterou musí stěžovatel získat v předchozích letech před vznikem invalidity. Jelikož získaná doba pojištění stěžovatele činila v předchozích letech před vznikem invalidity pouze 1 rok a 321 dnů doby pojištění, tzn. nikoliv alespoň 4 roky u pojištěnce ve věku 28 let podle § 40 odst. 1 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, nejsou dle žalované splněny podmínky pro přiznání invalidního důchodu podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb.

Rozhodnutí žalované napadl stěžovatel žalobou, v níž namítal nesprávnost a „*právní vadnost*“ rozhodnutí žalované a navrhoval, aby krajský soud rozhodnutí žalované zrušil a stěžovateli přiznal invalidní důchod od doby podání jeho žádosti o invalidní důchod.

Krajský soud žalobu neshledal důvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl. V napadeném rozhodnutí krajský soud konstatoval, že ze zdravotního posudku ze dne 12. 9. 2014 zpracovaného v řízení před krajským soudem vyplývá, že stěžovatel byl invalidní již od 1. 1. 2010. Pro vznik nároku na invalidní důchod však platná právní úprava nestanoví jako jedinou podmínku pouze to, aby žadatel o poskytnutí invalidního důchodu byl invalidním z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a poklesu pracovní schopnosti. Stěžovatel nesplnil další podmínku pro vznik nároku na invalidní důchod, a to

pokračování

získání potřebné doby pojištění. V řízení o žalobě tak dle krajského soudu nebylo prokázáno zkrácení veřejných subjektivních práv stěžovatele z důvodu nezákonnosti rozhodnutí žalované, když stěžovatel navíc závěr o nezískání doby pojištění v žalobě ani nepochybnil.

II. Obsah kasační stížnosti

Stěžovatel rozsudek krajského soudu napadá jednak z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jednak z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a dále z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

V kasační stížnosti stěžovatel především namítá, že se nemůže ztotožnit se závěry posudku PK MPSV ČR v Brně ze dne 12. 9. 2014, o který je opřen napadený rozsudek. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že jde u něj toliko o invaliditu prvního stupně a že míra poklesu jeho pracovní neschopnosti činila toliko 45 %. Podle stěžovatele není zřejmé, zda posudková komise pro své závěry čerpala z veškeré jeho zdravotní dokumentace. Rovněž nebylo provedeno vyšetření stěžovatele odbornými posudkovými lékaři, což do značné míry zkresluje či může zkreslovat vlastní závěry posudku.

Postup krajského soudu, který vychází z posudku ze dne 12. 9. 2014, považuje stěžovatel za nesprávný a nezákonný, neboť zamítavé rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 3. 2013 nelze opřít o posudek, který stěžovatel považuje za neurčitý, nesrozumitelný a nepřezkoumatelný. Stěžovatel dále namítá, že u jednání krajského soudu dne 8. 10. 2014 byl zamítnut jeho návrh na znalecké přezkoumání jeho zdravotního stavu.

Krajský soud podle stěžovatele pochybil také tím, že si přes námitky stěžovatele a jeho návrhy nevyžádal rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2011, sp. zn. 53 Ad 2/2011, resp. celý spis, neboť žalovaná má podle odůvodnění napadeného rozhodnutí realizovat právě uvedený rozsudek. Krajský soud tak dle stěžovatele dopustil, že rozhodnutím žalované může být realizován rozsudek, který se vůbec nemusí týkat stěžovatele.

Vyšel-li krajský soud z neúplného, neurčitého, nesrozumitelného a nesprávného posudku a neprovedl stěžovatelem navrhané doplnění dokazování, nemohl k tíži stěžovatele řádně zjistit, zda došlo ke zkrácení veřejných subjektivních práv stěžovatele z důvodu nezákonnosti rozhodnutí žalované a nesprávného postupu krajského soudu před vydáním rozsudku.

Stěžovatel dále upozornil na chybu v označení napadeného rozhodnutí žalované ze dne 4. 3. 2013, neboť uvedené rozhodnutí je i v napadeném rozsudku vedeno pod chybným číslem, a to č. X, místo správného č. X (správně číslo za lomítkem 315 – MS – pozn. zdejšího soudu), když číslo rozhodnutí v sobě zahrnuje i rodné číslo žalobce, které je X. Ve výše uvedeném stěžovatel spatřuje vážné pochybení nejen krajského soudu, ale i žalované.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Dne 18. 11. 2014 doručil stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu sdělení, že na podané kasační stížnosti trvá a je plně přesvědčen o její oprávněnosti a důvodnosti, neboť napadený rozsudek nesprávně vychází z nesrozumitelného posudku. Stěžovatel trvá na svém psychologickém a psychiatrickém vyšetření.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

Žalovaná se ke kasační stížnosti stěžovatele nevyjádřila.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.) a zkoumal při tom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost zdejší soud důvodnou neshledal.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že ji stěžovatel podal rovněž z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud se proto nejdříve zabýval touto námitkou, neboť by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, bylo-li by napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné, anebo založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud při posuzování přezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu [např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94 (N 34/3 SbNU 257) či nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 (N 85/8 SbNU 287); rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na nalus.usoud.cz], dle kterých jedním z principů, které představují

pokračování

součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy ČR), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je rovněž povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit.

Nejvyšší správní soud nepominul ani nálezný Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, v němž Ústavní soud vyslovil: „*Odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena.*“ Ostatně Ústavní soud také v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, konstatoval: „*Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly [...]. Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“

Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se již dříve zabýval také Nejvyšší správní soud. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, v němž zdejší soud uvedl: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů [...], jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.*“ V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, pak Nejvyšší správní soud konstatoval: „*Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.*“ Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, uvedl: „*Pokud z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“ V rozsudku ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, Nejvyšší správní soud judikoval: „*Rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pokud z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí.*“

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvažil o pro věc zásadních skutečnostech (uplatněných žalobních bodech), resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt odraz v odůvodnění soudního rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění tohoto rozhodnutí je možno dovodit, z jakého skutkového stavu soud vyšel a jak o něm uvažil. Tyto náležitosti v projednávané věci rozsudek krajského soudu splňuje.

Z napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud posuzoval zákonnost napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů uvedených stěžovatelem. Z napadeného rozsudku je rovněž zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Z rozsudku krajského soudu je rovněž patrné, proč ob stojí žalobou napadené rozhodnutí žalované, resp. proč má vyslovené právní závěry žalované krajský soud za správné, a naopak, z jakých důvodů má žalobní námitky stěžovatele za liché, mylné a vyvrácené. Odůvodnění napadeného rozsudku tedy ob stojí z pohledu zákonnosti i ústavnosti.

V této souvislosti nelze v plném rozsahu přisvědčit ani kasační námitce stěžovatele, že postup krajského soudu, který si přes návrh stěžovatele nevyžádal rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2011, sp. zn. 53 Ad 2/2011, resp. celý spis, má mít za následek, že rozhodnutím žalované může být realizován rozsudek, který se vůbec nemusí týkat stěžovatele.

Ve vztahu k této námitce je třeba přisvědčit stěžovateli, že ji uplatnil již v řízení před krajským soudem, avšak krajský soud se s touto námitkou v napadeném rozsudku výslovně nevypořádal. V tomto směru jde ovšem jen o dílčí pochybení krajského soudu, které dle názoru zdejšího soudu není vadou takové intenzity, která by měla bez dalšího za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku a musela by nutně vést k jeho zrušení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí žalované je přitom zřejmé, že konstatování, že tímto rozhodnutím žalovaná realizuje rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2011, sp. zn. 53 Ad 2/2011, je v označení soudního řízení zjevně chybné, jde o zřejmou nesprávnost spočívající v mylném uvedení data vydání předmětného rozsudku a jeho spisové značky. Tato skutečnost je přitom patrná již ze samotného odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém je hned v úvodním třetím odstavci uvedeno: „*Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem sp. zn. 54 Cad 87/2007 ze dne 3. 12. 2009 zrušil rozhodnutí žalované č. j. x ze dne 18. 9. 2007 a vrátil věc České správě sociálního zabezpečení k dalšímu řízení se závazným právním názorem, že dospěje-li se k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu účastníka řízení je postižení dle kapitoly V, přílohy č. 2, vyhlášky č. 284/1995 Sb., je nezbytné, aby si lékař příslušné OSSZ vyžádal i psychologické vyšetření žalobce. Za tím účelem je jistě vhodné kontaktovat a požádat si o podrobné posouzení a dokumentaci u Mgr. K., klinické psychologky v Sokolově, která provedla vyšetření žalobce dne 31. 8. 2009 (zpráva ze dne 30. 9. 2009). Na základě tohoto rozsudku bylo vydáno rozhodnutí č. j. X ze dne 14. 9. 2010, proti kterému účastník řízení podal námitky ze dne 17. 5. 2011.*“ Podle názoru zdejšího soudu tedy není pochyb o tom, jaký rozsudek je rozhodnutím žalované „realizován“. Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti připouští, že rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2011, sp. zn. 53 Ad 2/2011, se jej netýká a výslovně uvádí, že mu o tomto rozsudku není nic známo.

Pro úplnost ovšem zdejší soud podotýká, že si od Krajského soudu v Hradci Králové spis sp. zn. 53 Ad 2/2011 vyžádal a ověřil, že se skutečně netýká osoby stěžovatele.

K výše uvedené námitce lze tedy uzavřít, že její opomenutí krajským soudem je pouze dílčím pochybením, které nemá za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, a to tím spíše, že stěžovatel již v řízení před krajským soudem výslovně uváděl, že si nevybavuje, že by u Krajského soudu v Hradci Králové bylo s jeho osobou vedeno

pokračování

řízení pod sp. zn. 53 Ad 2/2011. Za tohoto stavu by provedení dokazování předmětným rozsudkem (spisem) bylo zjevně nadbytečné.

Výše uvedené platí obdobně také o další zjevné chybě, na kterou stěžovatel v kasační stížnosti upozorňuje, a to v označení napadeného rozhodnutí žalované ze dne 4. 3. 2013, když uvedené rozhodnutí je také v napadeném rozsudku vedeno pod chybným číslem, a to č. X, místo správného č. X, neboť číslo rozhodnutí v sobě zahrnuje i rodné číslo žalobce, které je správně X. Rovněž v tomto případě jde o zřejmou nesprávnost, která není vadou mající vliv na zákonnost rozhodnutí žalované nebo krajského soudu, neboť stěžovatel je v rozhodnutí žalované, jakož i v rozsudku krajského soudu dostatečně nezaměnitelně identifikován zejména jménem, příjmením a datem narození, přičemž není pochyb, že bylo rozhodováno ve věci stěžovatele o jeho předmětné žádosti o invalidní důchod. Nadto je třeba uvést, že tuto námitku ve vztahu k napadenému rozhodnutí žalované stěžovatel poprvé vznesl až v kasační stížnosti, v řízení před krajským soudem ji nenamítal, proto jde v tomto rozsahu také o námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustnou.

K poslední uvedené námitce pak lze také jen pro úplnost uvést, že pochybení v nesprávném uvedení spisové značky (rodného čísla stěžovatele) v rozhodnutích žalované nemůže zakládat ani nicotnost těchto rozhodnutí, ke které by musel soud přihlédnout z úřední povinnosti. Nesprávné uvedení čísla jednacího rozhodnutí (§ 69 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů) je nepochybně vadou písemného vyhotovení rozhodnutí, které by se měly správní orgány vyvarovat. Nejde ovšem o vadu způsobující nicotnost dotčeného rozhodnutí a ani o takovou nezákonnost, pro kterou by bylo nezbytné je zrušit (viz obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2011, č. j. 7 As 23/2011 – 82, a ze dne 30. 9. 2014, č. j. 6 As 162/2014 – 70).

Dále je nutné s ohledem na obsah žaloby stěžovatele a formulaci jeho žalobních námitek zdůraznit, že ve správním soudnictví se široce uplatňuje dispoziční zásada, dle níž klíčová role při určení předmětu a rozsahu soudního přezkumu náleží žalobci (v projednávané věci stěžovateli). Není úkolem soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely. Tímto postupem by byla popřena rovnost stran v řízení před soudem a žalovanému správnímu orgánu možnost efektivně hájit své rozhodnutí. Uvedené lze v plném rozsahu vztáhnout rovněž na zbývající kasační námitky stěžovatele.

Stěžovatel totiž v žalobě i v kasační stížnosti přehlíží, že rozhodným důvodem zamítnutí jeho žádosti o invalidní důchod a zamítnutí jeho žaloby nebylo posouzení jeho zdravotního stavu (invalidity a jejího stupně), ale skutečnost, že nesplnil podmínku podle § 40 odst. 1 písm. e), odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, tj. nezískal potřebnou dobu pojištění pro nárok na invalidní důchod (v případě stěžovatele 4 roky), neboť dle posudku ze dne 19. 6. 2012, z něhož vycházela žalovaná, došlo ke vzniku invalidity stěžovatele dne 8. 3. 2010, přičemž k tomuto dni nezískal stěžovatel potřebnou dobu pojištění v délce 4 let, ale pouze 1 rok a 321 dnů. Na nezískání potřebné doby pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod nic nemění ani korekce provedená krajským soudem, který na základě posudku ze dne 12. 9. 2014 dospěl k závěru, že v případě stěžovatele došlo ke vzniku invalidity již dne 1. 1. 2010 a nikoli dne 8. 3. 2010.

Z hlediska získání potřebné doby pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod ovšem stěžovatel ničeho nenamítá a netvrdí ani žádné konkrétní okolnosti, z nichž by bylo

možno dovodit, že potřebnou dobu pojištění získal. Námitky stěžovatele směřují toliko proti závěrům, že se u něj jedná toliko o invaliditu prvního stupně. Tyto námitky se ovšem míjejí rozhodovacími důvody rozhodnutí žalované, jakož i rozsudku krajského soudu, neboť stěžovateli nebyl přiznán invalidní důchod výhradně proto, že nezískal potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod, jak výše uvedeno. Námitky stěžovatele vytykající nesprávné posouzení jeho invalidity jsou tedy pro rozhodnutí v této věci irelevantní. Za této situace tedy postupoval krajský soud správně, když nevyhověl důkaznímu návrhu stěžovatele na znalecké přezkoumání jeho zdravotního stavu.

Přestože posouzení zdravotního stavu (invalidity) stěžovatele není pro rozhodnutí této věci významné, považuje zdejší soud za vhodné se i k těmto kasačním námitkám pro úplnost alespoň stručně vyjádřit.

K námitce stěžovatele, že nebylo provedeno jeho vyšetření odbornými posudkovými lékaři, lze uvést, že k objektivnímu posouzení zdravotního stavu není zapotřebí, aby posudková komise provedla sama zdravotní prohlídku, pokud má k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci posuzované osoby (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, č. j. 3 Ads 7/2004 – 70, a ze dne 9. 12. 2010, č. j. 6 Ads 123/2010 – 92).

Nelze přisvědčit ani obecně formulovaným stížnostním námitkám stěžovatele, že není zřejmé, zda posudková komise pro své závěry čerpala z jeho veškeré zdravotní dokumentace a krajský soud vyšel z neúplného, neurčitého, nesrozumitelného a nesprávného posudku, když stěžovatel ani neuvádí, co konkrétně měla posudková komise z jeho zdravotnické dokumentace opomenout a v čem konkrétně spatřuje neúplnost, neurčitost a nesrozumitelnost tohoto posudku. Vzhledem k tomu, že tyto námitky byly stěžovatelem vzneseny jen v obecné rovině, může se k nim Nejvyšší správní soud vyjádřit také jen obecně. Krajský soud měl pro posouzení nároku stěžovatele podle obsahu správního spisu dostatek relevantních podkladů, z nich také při svém rozhodování vycházel a v napadeném rozsudku především poukázal na posudek ze dne 12. 9. 2014, podle kterého stěžovatel nebyl do dne 31. 12. 2009 plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, nebyl ani částečně invalidní podle § 44 odst. 1 nebo 2 zákona o důchodovém pojištění, neboť nešlo o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 33 %, nešlo ani o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav stěžovateli značně neztěžoval obecné životní podmínky. K datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byl stěžovatel invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., a nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, pokles však nedosahoval více než 49%. U stěžovatele došlo ke vzniku invalidity prvního stupně od 1. 1. 2010. Posledně uvedený závěr o datu vzniku invalidity byl důvodem korekce provedené krajským soudem oproti rozhodnutí žalované, která vycházela z posudku ze dne 19. 6. 2012, podle kterého ke vzniku invalidity prvního stupně došlo u stěžovatele až dne 8. 3. 2010. Tato korekce ovšem nic nemění na tom, že stěžovatel nezískal potřebnou dobu pojištění v délce 4 let.

pokračování

Posudková komise přitom měla k dispozici rozsáhlou zdravotní dokumentaci stěžovatele popsanou v posudku ze dne 12. 9. 2014, přičemž její součástí bylo také psychologické vyšetření stěžovatele (psychologické nálezy Mgr. K. ze dnů 14. 12. 2009 a 17. 3. 2010), jak bylo dříve uloženo rozsudkem krajského soudu ze dne 3. 12. 2009, č. j. 54 Cad 87/2007 – 165. Nejvyšší správní soud ani neshledal, že by napadený rozsudek krajského soudu byl v rozporu s těmito podklady, resp. v nich neměl oporu.

V. Závěr

Ze všech shora vyložených důvodů soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalované, přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je však podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno.

Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 3. 5. 2013, č. j. 52 Ad 8/2013 - 15, ustanoven zástupce Mgr. Martin Keřt, advokát. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu za dva úkony právní služby spočívající v sepsání písemného podání soudu týkajícího se věci samé (kasační stížnost) a v poradě se stěžovatelem dne 14. 11. 2014 přesahující jednu hodinu podle § 11 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí podle § 7 položky 3 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu 1000 Kč, za dva úkony tedy 2000 Kč. Soud zástupci stěžovatele nepřiznal jím účtovanou odměnu za písemné podání soudu ze dne 14. 11. 2014, ve kterém bylo pouze sděleno, že stěžovatel na kasační stížnosti podané jeho zástupcem po provedené poradě trvá, další skutečnosti či námitky, které by již dříve uvedeny nebyly, z tohoto podání nevyplývají. Dále náleží ustanovenému zástupci stěžovatele paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. za dva úkony 600 Kč. Celkem Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů 2600 Kč. Jelikož zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho nárok podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 2600 Kč, tj. 546 Kč. Zástupci stěžovatele bude tedy vyplacena celková částka ve výši 3146 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2015

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu